

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران
شبکه بهداشت و درمان شهرستان قدس

بوتولیسم

گروه هدف : عموم مردم

شبکه بهداشت و درمان شهرستان قدس

واحد آموزش و ارتقای سلامت

بوتولیسم چیست ؟

بوتولیسم عبارت است از یک

نوع مسمومیت غذایی جدی ولی

غیر مسری که معمولاً در اثر خوردن غذای آلوده به سمی

که شدیداً دستگاه عصبی را متأثر می‌سازد ، رخ می‌دهد.

بوتولیسم اصولاً دستگاه عصبی مرکزی و دستگاه عضلانی

را تحت تأثیر قرار می‌دهد .

علائم شایع بوتولیسم :

- علائم زیر معمولاً ۱۸-۳۶ ساعت پس از خوردن غذای آلوده رخ می‌دهند؛
- تار شدن دید، یا دو تا دیدن
- افتادن پلک‌های چشم
- خشک شدن دهان
- خورده خورده صحبت کردن
- مشکل در قورت دادن غذا یا مایعات
- استفراغ و اسهال
- ضعف دست‌ها یا پاها، که نهایتاً ممکن است به فلج نیز بیانجامد.
- تب وجود ندارد.
- توانایی‌های ذهنی دچار اختلال نمی‌شوند.
- علائم زیر در شیرخواران رخ می‌دهند؛
- * بی‌بوست شدید ، گریه ضعیف ، ناتوانی در مکیدن پستان

مادر

علل ایجاد کننده بوتولیسم :

- عفونت غذاها (عمدتاً کنسروی) با باکتری کلستریدیوم بوتولینوم ایجاد می‌شود. این باکتری در غذای آلوده یا خوب پخته نشده رشد می‌کند. با رشد این باکتری در غذا، سم قدرتمندی تولید و ترشح می‌شود که توانایی جذب از دستگاه گوارش و گسترش به دستگاه عصبی مرکزی را دارد.

- غذاهایی که با احتمال بیشتری

ممکن است باعث بوتولیسم

شوند عبارتند از: سبزیجات و

میوه‌هایی که در خانه کنسرو

می‌شوند ، ماهی ، گوشت ، سوسیس خوب پخته نشده ،

گوشت دوده داده و محصولات لبنی

• در شیرخواران زیر یک سال ، عسل خام یا سایر غذاهای

پخته نشده ممکن است باعث بوتولیسم شوند .

• این باکتری امکان دارد زخم را نیز آلوده سازد و سم ترشح

کند .

عوامل افزایش دهنده خطر :

- شیرخواران
- کنسروهای خانگی. به خصوص باید مراقب باقلا و لوبیای سبز بود.

پیشگیری از بوتولیسم :

- اگر قسمتی از قوطی کنسرو بیرون زده است، یا اینکه محتویات آن رنگ یا بوی عجیبی دارند، اصلاً لب به آن نزنید .
- هیچگاه غذایی که قطعاً مشخص نیست خوب پخته یا کنسرو شده است را نخورید .
- هیچگاه به شیرخواران غذای حاوی عسل یا شربت‌های ضد سرفه ندهید .
- جوشاندن غذا می‌تواند از بوتولیسم پیشگیری کند ، اما بهتر است اطلاعات خود را در مورد جزئیات کنسرو کردن و پختن غذا به طریقه بی‌خطر ، افزایش دهید .
- اگر مشکوک به بوتولیسم هستید ، با مرکز بهداشت نزدیک محل خود تماس بگیرید . در صورت قطعی شدن مسأله ، باید از طریق رسانه‌ها اطلاع‌رسانی کرد و غذاهای آلوده را نیز از مغازه‌ها جمع‌آوری نمود .

عوارض احتمالی بوتولیسم :

- عفونت ریوی در اثر عدم توانایی در بلع مناسب غذا و ورود آن به ریه‌ها
- نارسایی ریوی ناشی از ضعف عضلات تنفسی
- مرگ

درمان :

اصول کلی

- بستری کردن بیمار جهت انجام مراقبت‌های ویژه . امکان دارد بیمار به تهویه مکانیکی نیاز پیدا کند .
- اگر تنها چند ساعت از خوردن غذای مسموم گذشته باشد ، بیمار را وادار به استفراغ کنید .
- اگر مشکوک به بوتولیسم هستید ، در صورت امکان مقداری از غذای آلوده را برای بررسی آزمایشگاهی در داخل یخچال نگهداری کنید .

داروها

- تزریق سرم ضد سم بوتولیسم جلوی بدتر شدن بیماری را می‌گیرد . سرم ضد سم از سرم اسب مشتق می‌شود ، که علی‌رغم اینکه زندگی فرد را ممکن است نجات دهد، اثرات جانبی جدی دارد .

فعالیت

- به هنگام بستری بودن در بیمارستان ، استراحت در تخت لازم است . پس از درمان، فعالیت‌های عادی را تدریجاً از سر بگیرید .

رژیم غذایی

- معمولاً تزریق مایعات و تغذیه داخل وریدی به هنگام بستری شدن بیمار لازم است ، زیرا بیمار در بلع مشکل دارد . پس از درمان ، رژیم غذایی خاصی توصیه نمی‌شود .

در این شرایط به پزشک خود مراجعه نمایید :

- اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان علایم بوتولیسم را دارید ، در این حالت بلافاصله آمبولانس خبر کنید . این یک وضعیت اورژانس است .
- اگر ضعف ، تاری دید یا خورده خورده صحبت کردن ، دوباره ظاهر شوند . بازگشت این علایم ممکن است نشان دهنده نیاز به درمان بیشتر باشد .

تلفن ارتباط با ما : ۴۶۸۱۶۹۲۴